

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΦΙΛΟΖΩΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ (Π.Φ.Π.Ο)
&
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΩΟΦΙΛΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ**

Ταχυδρο. Διεύθυνση: Λύκτου 7 – Ηράκλειο/Κρήτη, Τ.Κ. 71307

Τηλέφωνο: +306979913007 / +306976489349/φαξ+302810762371

Έδρα:Κόμβος Εθν .οδού Γαλατά Χανίων -Χανιά

Email: info@pfpo.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.pfpo.gr>

Facebook: <https://www.facebook.com/pfpomospondia>

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 5/12 /2018

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ: 1145 /18

Προς: '

Πρόεδρο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος

κ.Νικόλαο Παρασκευόπουλο

n.paraskevoropoulos@parliament.gr

Κοινοποίηση

Μέλη Επιτροπής

ΘΕΜΑ: **Άρθρο 24**

Κύριε Πρόεδρε,

Επιτρέψτε μας, ως φιλοζωικός οργανισμός που τυχάνει να έχει στη δύναμή του την πλειοψηφία των φιλοζωικών συλλόγων της χώρας , να απευθυνθούμε σε σας για το θέμα της Συνταγματικής κατοχύρωσης της προστασίας των Ζώων , όπως ήδη το έχει πράξει μια σειρά ευρωπαϊκών χωρών.

Ελπίζουμε η αναθεώρηση να συνεχίσει να γίνεται υπό το φως του Διαφωτισμού. Ένα σημαντικό μέρος αυτής της οπτικής αποτελεί και η άποψη πως ο άνθρωπος είναι ίσος προς τους βιολογικούς του εταίρους τουλάχιστον σε επίπεδο εφαρμοσμένης ηθικής. Και ακόμα πως τα έμβια όντα δεν μπορούν να υφίστανται νομικά και ηθικά την μεταχείριση ενός res, ενός αντικειμένου.

Από τη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που επιτάσσεται από το άρθρο 24 του Συντάγματος, συνάγεται και η θεμελιώδης αρχή της προστασίας της βιοποικιλότητας, δύναμει της οποίας τυχάνουν ειδικής προστασίας σπάνια ή απειλούμενα με εξαφάνιση είδη. Είναι υποχρέωση της Πολιτείας η λήψη προληπτικών μέτρων για τη προστασία του περιβάλλοντος, του οποίου ουσιώδες στοιχείο είναι η πανίδα και δη τα είδη της που κινδυνεύουν και απειλούνται με εξαφάνιση. (ΣτΕ 2731/1997). Η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει εντάξει ως αναπόσπαστο μέρος της

προστασίας του περιβάλλοντος την προστασία και την διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Έχει τόσο μεγάλη σημασία ,για την ύπαρξη της ζωής στον πλανήτη, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και δη της πανίδας που αυτό και μόνο καταδεικνύει πόσο σημαντικό είναι ο συντακτικός νομοθέτης να εντάξει αυτήν στις προστατευτικές του Συντάγματος διατάξεις. Είναι τέτοιου μεγέθους η απώλεια που δημιουργείται από την εξάλειψη ενός είδους φυτού η ζώου, και αυτό γιατί δεν μπορεί με κανένα τρόπο φυσικό ή τεχνολογικό να αντικατασταθεί αυτό και αποτραπούν οι ανυπολόγιστες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες στη διατήρηση του οικοσυστήματος.

Για τους λόγους αυτούς σε πολλές χώρες στο εξωτερικό έχει κατοχυρωθεί συνταγματικά η προστασία των ζώων για διαφορετικούς λόγους σε κάθε μία, όπως θα δούμε. Στο Σύνταγμα μας που είναι πρωταρχικά ανθρωποκεντρικό θα μπορούσε να ενταχθεί η προστασία των ζώων ως συστατικά στοιχεία του ανθρώπινου περιβάλλοντος, λόγω του ευεργετικού ρόλου που έχουν για τον άνθρωπο και το οικοσύστημά του.

Συνταγματική κατοχύρωση προστασίας ζώων σε άλλες χώρες

Ξεκινώντας από τις χώρες που πρώτες κατοχύρωσαν στο Σύνταγμα τους τη προστασία συγκεκριμένων ζώων συναντάμε την Ινδία, η οποία ήδη από το 1950 προχώρησε στη προστασία της αγελάδας μέσα από μία βιοκεντρική αρχή, η οποία αποσκοπεί στη προστασία του ζώου αυτού καθ' εαυτού, αντιμετωπίζοντας το ζώο ως ύπαρξη με αυταξία. Επίσης μικρότερης μεν αλλά όχι ήσσονος σημασίας προστασία παρείχε το Σύνταγμα της Φλώριδας το 2008 στο θηλυκό χοίρο, διασφαλίζοντας για αυτό την απαγόρευση της χρήσης κτηνοτροφικών μεθόδων που θεωρούνται ιδιαίτερα σκληρές και δη κατά την περίοδο της κύησης.

Μία άλλη κατηγορία συνταγματικών διατάξεων προβλέπουν την προστασία ή ευεξία του ζώου γενικά με ένα ευρύ και καθολικό περιεχόμενο, όπως το Σύνταγμα της Γερμανίας που αναφέρει επί λέξει «Αναλαμβάνοντας έτσι την ευθύνη του για τις επόμενες γενιές, το Κράτος προστατεύει τα φυσικά θεμέλια της ζωής και τα ζώα ασκώντας τη νομοθετική λειτουργία, μέσα στο πλαίσιο της συνταγματικής τάξης, και ασκώντας την εκτελεστική και δικαστική λειτουργία υπό τις συνθήκες που καθορίζει ο νόμος και το δίκαιο». Σημειωτέον ότι η εν λόγω διάταξη τροποποιήθηκε για να συμπεριλάβει τη προστασία των ζώων συμπληρώνοντας στη προϋπάρχουσα δομή της την φράση απλώς «και τα ζώα» στη συνταγματική αναθεώρηση της 26^{ης} Ιουλίου 2002, όταν και ο αγώνας για να συμπεριληφθεί η προστασία των ζώων στο συνταγματικό κανόνα καρποφόρησε μετά από χρόνια.

Ήδη από τις αρχές τις δεκαετίας του 1990 ξεκίνησαν να κατατίθενται προτάσεις για να συμπεριληφθεί η προστασία των ζώων στον Θεμελιώδη Νόμο και μέχρι να συμβεί αυτό τα περισσότερα ομόσπονδα κράτη ενέταξαν έναν τέτοιο κανόνα στα ιδιαίτερα συντάγματα τους.

Στη Συνθήκη για τη Θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης (Επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 16.12.2004) στο Μέρος III Πολιτικές και Λειτουργία της Ένωσης στις διατάξεις γενικής εφαρμογής στο αρ. III-121 ορίζεται επί λέξει «Κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας, των μεταφορών, της εσωτερικής αγοράς, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος, η Ένωση και τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους τις απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων ως ευαίσθητων όντων, τηρώντας ταυτοχρόνως τις νομοθετικές ή διοικητικές διατάξεις και τα έθιμα των κρατών μελών που αφορούν, ιδίως τα θρησκευτικά τυπικά, τις πολιτιστικές παραδόσεις και την κατά τόπους πολιτιστική κληρονομιά».

Με αφετηρία την ως άνω διάταξη το 2006 η Επιτροπή των Θεσμών και της Συνταγματικής

Αναθεώρησης του Κοινοβουλίου του Λουξεμβούργου μετά από πρόταση και του Συμβουλίου της Επικρατείας ψήφισε στο Σύνταγμα να συμπεριληφθεί η προσθήκη «το κράτος προωθεί την προστασία και την ευεξία των ζώων».

Στο Ελβετικό Σύνταγμα υπάρχουν αρκετές διατάξεις προστασίας των ζώων όπως στο αρ. 104 που ορίζει ότι η Συνομοσπονδία «ενθαρρύνει, μέσω κινήτρων που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον, ιδιαίτερα τις μορφές εκμετάλλευσης που είναι συμβατές με τη φύση και σέβονται το περιβάλλον και τα ζώα». Το Σύνταγμα της Βραζιλίας επιβάλλει με το αρ. 225 στις διοικητικές αρχές να προστατεύουν τη πανίδα υπό τους όρους που θέτει ο νόμος, απαγορεύοντας πρακτικές που θέτουν σε κίνδυνο τις βιολογικές τους λειτουργίες και προκαλούν την εξαφάνιση των ειδών ή υποβάλλουν τα ζώα σε πράξεις σκληρότητας. Επίσης το Σύνταγμα του Μπουένος Άιρες προβλέπει τη προστασία της αστικής πανίδας και το σεβασμό της ζωής, ορίζοντας ότι η Πολιτεία ελέγχει την υγεία της πανίδας και αποφεύγει τη σκληρότητα και οποιαδήποτε μορφή τυραννίας πάνω στα ζώα.

Σε κάθε μία χώρα από τις ως άνω αναφερόμενες που περιέλαβαν διατάξεις στα συντάγματά τους για τη προστασία των ζώων ήταν διαφορετική η αφετηρία και η ανάγκη που κλήθηκε να επιλύσει η συγκεκριμένη πρόβλεψη. Στην Ελβετία υπήρχε ο κίνδυνος η εξέλιξη του τομέα της γενετικής να οδηγήσει σε υπερβολές, στη Γερμανία ο νόμος περί προστασίας ζώων δεν παρείχε αρκετή προστασία και θυσιάζοταν συστηματικά όταν ερχόταν σε σύγκρουση με την ελευθερία της επιστήμης, της τέχνης, της θρησκευτικής λατρείας.

Συμπεράσματα – Η Πρόταση μας

Στην Ελλάδα είναι σοβαρή ανάγκη, είναι ώριμη συνθήκη και κοινωνική επιταγή να αποτελέσει θεσμική εγγύηση η προστασία των ζώων για μία σειρά από λόγους που έχουν οδηγήσει της χώρα μας σε ρεκόρ κακοποιήσεων ζώων και ειδεχθών εγκλημάτων σε ζώα, είτε από πρόθεση είτε λόγω ελλείμματος φιλοζωικής κουλτούρας αλλά πάντα κυρίως λόγω μη τήρησης της κείμενης φιλοζωικής νομοθεσίας ενίοτε ακόμα και από κρατικούς λειτουργούς και αστυνομικά όργανα καθόσον δεν έχουν τη βαθιά κατανόηση της σοβαρότητας των ειδικών νομοθετικών διατάξεων, των ποινικών κυρώσεων και των διοικητικών προστίμων τα οποία δεν επιβάλλουν, γιατί το έλλειμμα φιλοζωικής κουλτούρας έχει ωθήσει τους εφαρμοστές της φιλοζωικής νομοθεσίας ακόμα και αρκετούς δικαστές και εισαγγελείς στην αντιμετώπιση της ως δευτερεύουσας σημασίας νομοθεσία και ήσσονος σε σχέση με τους λοιπούς νόμους.

Όσοι λοιπόν νόμοι και αν θεσπισθούν για την πληρέστερη προστασία των ζώων στη χώρα μας δεν θα τύχουν ποτέ του σεβασμού και της εφαρμογής που τυγχάνουν οι υπόλοιποι και ίσης τυπικής ισχύος νόμοι, εάν δεν υπάρξει ρητή συνταγματική διάταξη υπερνομοθετικής ισχύος η οποία και θα οδηγήσει τελικά στην εν τοις πράγμασιν εφαρμογή της ήδη υπάρχουσας - υποδεέστερης στη συνείδηση πολλών- φιλοζωικής νομοθεσίας. Χρειάζεται ένα αυστηρότερο νομικό θεμέλιο ώστε να διασφαλιστεί η αρχή της ισονομίας.

Η σημασία της ένταξης της προστασίας των ζώων στη διάταξη του άρθ. 24 Συντ., θα συντελέσει ώστε η προστασία τους να αποτελέσει στόχο που πρέπει να συνεκτιμάται κατά τη διαμόρφωση και το σχεδιασμό της κρατικής δραστηριότητας σε τομείς - όπως ορίζει το λεγόμενο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα - της γεωργίας, της αλιείας, των μεταφορών, της εσωτερικής αγοράς, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

Παράλληλα, είναι απαραίτητο να αποτελέσει θεσμική εγγύηση με τη θέσπιση ενός αυξημένης

τυπικής ισχύος αντικειμενικού κανόνα δικαίου η προστασία και ο σεβασμός της ζωής σε όλες τις εκφάνσεις της και να βοηθήσει στην ερμηνεία και την εφαρμογή των ιεραρχικά κατώτερων του συντάγματος νόμων, που καθορίζουν επιμέρους την προστασία των ζώων ειδικότερα.

Ήδη την πρότασή μας αυτή έχουν υπογράψει πάνω από 30.000 άνθρωποι από την Ελλάδα.:

«Το κράτος υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία και το σεβασμό της ζωής σε όλες τις εκφάνσεις της. Ιδιαίτερα το Κράτος μεριμνά για την ευζωία όλων των ζωικών ειδών, τις συνθήκες διαβίωσης, φύλαξης, μεταφοράς και εισαγωγής τους, επιβάλλοντας απαγορεύσεις και περιορισμούς όπου κρίνεται αναγκαίο και ειδικότερα σε θέματα πειραμάτων και επεμβάσεων πάνω σε αυτά και σε θέματα θανάτωσής τους. Οφείλει επίσης να μεριμνά για την προστασία της άγριας ζωής και συγκεκριμένα των ειδών υπό εξαφάνιση.»

Εναλλακτικά και λαμβάνοντας υπόψη μας τα Συντάγματα άλλων χωρών και ιδίως τον Θεμελιώδη νόμο της Βόννης η πρόταση θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής . «Το κράτος υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία και το σεβασμό της ζωής σε όλες τις εκφάνσεις της, όπως ο νόμος ορίζει»

Ελπίζοντας , ότι η πρόταση του φιλοζωικού κινήματος της χώρας , – μιας χώρας που υπολείπεται σημαντικά ως προς το φιλοζωικό επίπεδο άλλων ευρωπαϊκών χωρών- θα γίνει αποδεκτή , σας ευχαριστούμε θερμά και αναμένουμε με προσμονή την απάντησή σας .

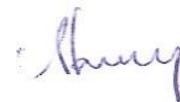
Μεθ' υπολήψεως

Για την Πανελλαδική Φιλοζωική και Περιβαλλοντική Ομοσπονδία (66 Σωματεία)και την
Πανελλαδική Συντονιστική Επιτροπή 145 Ζωοφιλικών Σωματείων

Η Πρόεδρος
Αναστασία Βυσσίνου Μπομπολάκη

Η Γραμματέας
Μαρία Χουστουλάκη

Νίκη .Τηλιακού

Δικηγόρος